

BIBLIOGRAFIE *

Tato bibliografie neusiluje o úplnost. Ponechává stranou recenze, zprávy a literární anonce. Výčet neobsahuje překlady. Ty vyšly mimo jiné v Anglii, Francii, Itálii, Nizozemí, ve Španělsku a ve španělsky mluvících latinskoamerických státech, v SSSR, USA a Japonsku.

Wulf Schadendorf

A. Knihy

Abstraktion und Einfühlung. Ein Beitrag zu Stilpsychologie. Tisk disertace Neuwied 1907, knižní vydání Mnichov, R. Piper & Co. 1908.

Lukas Cranach. Mnichov, R. Piper & Co. 1908 (Klassische Illustratoren Bd. 3).

Formprobleme der Gotik [Problematika formy v gotice]. Mnichov, R. Piper & Co. 1911.

Die altdeutsche Buchillustration [Německá středověká knižní ilustrace]. Mnichov, R. Piper & Co. 1912 (Klassische Illustratoren Bd. 9).

Künstlerische Zeitfragen [Umělecké otázky doby]. (Přednáška v mnichovské odbočce Goethovské společnosti 1920.) Mnichov, F. Bruckmann 1921; znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.

* Tituly překládám jen orientačně, protože práce nebyly přeloženy, a pokud je mi známo, neexistuje pro ně vesměs ani český citační úzus.

- Urs Graf*. Die Holzschnitte zur Passion [Urs Graf. Dřevořezy k pašijím]. Mnichov, R. Piper & Co. 1923 (Hauptwerke des Holzschnitts).
- Die Kölner Bibel* [Kolínská bible]. Mnichov, R. Piper & Co. 1923 (Hauptwerke des Holzschnitts).
- Die Anfänge der Tafelmaleri* [Počátky deskového malířství]. Lipsko, Insel 1924 (Deutsche Meister).
- Deutsche Jugend und östlicher Geist* [Německá mládež a východní duch]. Bonn, F. Cohen 1924.
- Buch und Leben des hochberühmten Fabeldichters Aesopi, Ulm 1475* [Život a dílo velebného skladatele bajek Aesopa, Ulm 1475]. Text zpracoval Richard Benz. Mnichov, R. Piper & Co. 1925 (Hauptwerke des Holzschnitts).
- Otto Pankok*. 24 Kohlezeichnungen mit einer Einführung [Otto Pankok. 24 kreseb uhlem s úvodem]. Mnichov, R. Piper & Co. 1927.
- Ägyptische Kunst*. Probleme ihrer Wertung [Egyptské umění. Problematika jeho hodnocení]. Mnichov, R. Piper & Co. 1927.
- Griechentum und Gotik*. Vom Weltreich des Hellenismus [Klasické Řecko a gotika. O helénistické světové říši]. Mnichov, R. Piper & Co. 1928.
- Über den Einfluß der angelsächsischen Buchmalerei auf die frühmittelalterliche Monumentalplastik des Kontinents* [Vliv inzulární iluminace na raně středověkou kontinentální monumentální plastiku]. Halle, Niemeyer 1931 (Schriften der Königsberger Gelehrten Gesellschaft, Geisteswissenschaftliche Reihe 8, H. 1).
- Problematik der Gegenwartskunst* [Problematika současného umění]. (Přednáška v Lipském spolku pro umění 1948.) Mnichov, R. Piper & Co. 1948; znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem [Otázky a protioázky. Spisy k problému umění]. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.

B. Články

- Frank Wedekind*. Ein Essay. *Münchener Almanach*, ein Sammelbuch neuer deutscher Dichtung, ed. Karl Schloss, Mnichov, R. Piper & Co. 1905.
- Transzendenz und Immanenz in der Kunst* [Transcendence a imanence v umění]. Zeitschrift für Ästhetik und allgemeine Kunstwissenschaft, sv. 3, 1908 (Stuttgart); od roku 1910 otiskováno jako *Dodatek Abstrakce a vžití* (3. vydání).
- Gedanken zum Theater* [Myšlenky o divadle]. Neue deutsche Rundschau, 1908; znovu otištěno v: *Masken* 4, 1908 (Düsseldorf), *Die Scene* 16, 1926 (Charlottenburg), *Das badische Landestheater*, 1931/32 (Karlsruhe).
- Moderne Idealisten* [Moderní idealisté]. Berner Rundschau 3, 1908.
- Die Marées-Ausstellung in der Münchener Sezession* [Maréesova výstava v Mnichovské secesi]. Kunst und Künstler 7, 1909.
- Die Pietà Rondanini*. Kunst und Künstler 7, 1909.
- Zur Entwicklungsgeschichte der modernen Malerei* [K historickému vývoji moderního malířství]. *Z Im Kampf um die Kunst. Die Antwort auf den Protest deutscher Künstler* [V boji za umění. Odpověď na Protest německých umělců]. Mnichov, R. Piper & Co. 1911; znovu otištěno v: *Der Sturm*, Wochenschrift für Kultur und die Künste, 1911, č. 75 (Berlín).
- Die Baugedanken der Gotik* [Gotické stavební myšlenky]. Neudeutsche Bauzeitung 11, 1912.
- Entstehung und Gestaltungsprinzipien in der Ornamentik* [Vznik ornamentiky a zásady jejího utváření]. Kongreß für Ästhetik und allgemeine Kunstwissenschaft Berlin 1913, Stuttgart 1914.
- Die Kathedrale in Reims* [Katedrála v Reměši]. Kunst und Künstler 12, 1914.
- Künstlerische Zukunftsfragen* [Umělecké otázky budoucnosti]. Frankfurter Zeitung, 1915, 25. 12.; znovu otištěno v: *Kunst und Künstler* 14, 1916.

- Zur neuen Kunst* [K novému umění]. Westdeutsche Wochenschrift für Politik 1, 1919, č. 5 (Kolín n. R.).
- Qualität und Gesinnung* [Kvalita a záměr]. Genius, Zeitschrift für alte und werdende Kunst 1, 1919, 1. kniha, 1919 (Mnichov) (Úvodní slovo pro Berlínskou secesi 1919.); znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Kritische Gedanken zur neuen Kunst* [Kritické myšlenky o novém umění]. Genius 1, 1919, 2. kniha, 1919 (Mnichov) (Přednáška v Kolínském spolku pro umění 1919.); znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Bemerkungen zum Kubismus* [Poznámky ke kubismu]. Jahrbuch der Kestner-Gesellschaft, Hannover, H. Böhme 1919.
- Papiergeld und Golddeckung*. Ein Gleichnis [Papírové peníze a krytí zlatem. Podobenství]. Neue Zürcher Zeitung, 1922, 11. 10.; znovu otištěno v: *Der neue Merkur*, 1924, sešit VI, prosinec.
- Dürers Apokalypse* [Dürerova Apokalypsa]. *Almanach 1904/24*. Mnichov, R. Piper & Co. 1923; znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Anfänge der Tafelmalerei* [Počátky deskového malířství]. *Inselalmanach*, Lipsko 1924.
- Griechisch-Römisches* [Řecko-římský kánon]. *Der Piperbote*, 1924, 1. sešit (Mnichov); znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Zur Frage der gotischen Monumentalität* [K otázce gotické monumentality]. *Vom Geiste neuer Literaturforschung*, Festschrift für Oskar Walzel, Wildpark-Postupim 1924; znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Heinrich Wölfflin*. Bemerkungen zu seinem 60. Geburtstag [Heinrich Wölfflin. Poznámky k jeho 60. narozeninám]. *Wissen und Leben*. Neue Schweizer Rundschau, sv. 17, 1924, 16. sešit; znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.

- Nazarener* [Nazaréni]. Kolem roku 1924. Místo a rok vydání neznámé; znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Carlo Carrà's Pinie am Meer* [Pinie na mořském pobřeží od Carla Carry]. *Wissen und Leben*, sv. 18, 1925.
- Spätgotisches und expressionistisches Formsystem* [Pozdně gotický a expresionistický systém forem]. *Wallraf-Richartz-Jahrbuch*, sv. 2, Lipsko 1925; znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Byzantinismus und Gotik*. Stilgeschichtliche Anregungen [Byzantské umění a gotika. Stylově historické podněty]. *Festschrift zum 60. Geburtstag von Paul Clemen*, 31. Oktober 1926, Düsseldorf 1926; znovu otištěno v: *Zeitschrift des rhein. Vereins für Denkmalpflege* 1926.
- Michael Pacher*. *Velhagen und Clasings Monatshefte* 42, sv. 1, 1927 (Bielefeld a Lipsko).
- Griechentum und Gotik* [Klasické Řecko a gotika]. *Der Piperbote*, 1929 (Mnichov); znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- L'Esprit grec et l'Art gothique* [Řecký duch a gotika]. Fromes, *Revue Internationale*, 1931, duben (Paříž).
- Lächelt die Mona Lisa wirklich?* [Skutečně se Mona Lisa usmívá?] *Thema*, Zeitschrift für die Einheit der Kultur II, 1949 (Hamburk); znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Jean Fouquet und Piero della Francesca*. *Das Kunstwerk* 3, 1949, sešit 1 (Baden-Baden).
- Zum Umgang mit Kitsch*. An die Gebildeten unter seinen Verächtern [Jak zacházet s kýčem. Vzdělaným mezi těmi, kteří jím pohrdají]. *Die Neue Zeitung*, 1951, č. 35 (Mnichov); znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfragen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.
- Paul Stettiner*. Nachruf [Paul Stettiner. Nekrolog]. *Jahrbuch der Albertus-Universität zu Königsberg*, sv. 2, Freiburg i. B. 1952.

- Kunstgeschichtliche Erkenntniskritik* [Uměleckohistorická kritika poznání].
Die Kunst und das schöne Heim 50, 1952, sešit 5 (Mnichov).
Ars Una? Beitrag zur Festschrift für Walter F. Otto [Ars una? Příspěvek
do sborníku k počtě Waltera F. Otta]; zkrácená verze: *Fruchtschale*
[Mísa s ovocem]. Soukromý tisk k 50. výročí vzniku nakladatelství
R. Piper & Co., Mnichov 1954; znovu otištěno v: *Fragen und Gegenfra-
gen*. Schriften zum Kunstproblem. Mnichov, R. Piper & Co. 1956.

EDIČNÍ POZNÁMKA

Práci Wilhelma Worringera *Abstrakce a vcítění* publikovalo – poprvé po tisku disertace – Piperovo nakladatelství v Mnichově v roce 1908. Od roku 1910 (3. vydání) vychází s prací jako *Dodatek* článek, otištěný původně v časopise *Zeitschrift für Ästhetik und allgemeine Kunstwissenschaft* v roce 1908 pod názvem *Transzendenz und Immanenz in der Kunst* (viz bibliografii, zde na s. 125). Pro vydání v roce 1948 Worringer napsal předmluvu *Ke vzniku* a v roce 1959 předmluvu *Závěrečné slovo po padesáti letech*.

Překlad *Abstrakce a vcítění* (včetně *Dodatku*) byl pořízen z německého originálu *Abstraktion und Einfühlung* vydaného nakladatelstvím Gustav Kiepenheuer, Leipzig-Weimar, v roce 1981. Překladatel přihlížel též ke 2. vydání edice z roku 1959 v mnichovském nakladatelství R. Pipera v roce 1981, z nějž byly také přeloženy obě předmluvy a převzata a přeložena bibliografie sestavená Wulfem Schadendorfem.

Poznámky, které německá vydání zařazují na konec knihy, tiskneme v naší edici na příslušné straně. Vedle těchto autorských poznámek značených číslicemi zařazujeme na příslušné strany také překladatelské poznámky a označujeme je hvězdičkou.

V hranatých závorkách uvádíme původní německé termíny a v bibliografii překlady názvů Worringerových prací.

Tituly knih a článků píšeme kurzívou a názvy časopisů obyčejně a bez uvozovek (německá vydání užívají k označení názvů knih, článků a časopisů uvozovek). Na rozdíl od německého originálu píšeme kurzívou cizojazyčné nezdомácnělé výrazy.

E. F.